

GODIŠNJI IZVEDNI PLAN I PROGRAM - FILOZOFIJA

Svrha ovog godišnjeg izvedbenog kurikulumuma je postaviti provizorni okvir za koncipiranje i izradu video lekcija kojima bi se mogli poslužiti nastavnice i nastavnici filozofije i njihovi učenici u situaciji kada neki ključni aspekti nastave, osobito filozofije, u stvari nisu mogući. Njegovo postojanje nipošto ne sugerira da nastavnici i nastavnice trebaju poučavati upravo one sadržaje i upravo onim redom kako je to u GIK-u opisano. Koncipiranje i izvođenje nastave na onoj razini koju opisuje bilo koji godišnji izvedbeni kurikulum stvar je profesionalne autonomije i odgovornosti osobe koja poučava. To je osobito važno i zbog toga što trenutno imamo tri inačice još uvijek važećeg nastavnog programa, odobreni novi kurikulum koji stupa na snagu s idućom školskom godinom, ali i zbog toga što jedan dio nastavnica i nastavnika oblikuje svoju nastavu povijesno-filozofijski, a drugi problemski.

MJESEC	TJEDAN	TEMATSKA CJELINA	NASTAVNA TEMA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	OČEKIVANJA MEĐUPREDMETNIH TEMA
RUJAN	1.	UVOD	Uvodni sat (uvod u filozofiju) - Što je filozofija?	učenik uočava i objašnjava specifičnosti filozofskog pogleda na svijet	uku A.4/5.4 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. osr.C.5.4 Analizira vrijednosti svog kulturnog nasljeđa u odnosu na multikulturalni svijet uku.A.4/5.1 Upravljanje informacijama. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. uku A.4/5.3.3. Kreativno mišljenje. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. uku A.4/5.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. uku B.4/5.2. 2. Praćenje Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja. uku B.4/5.3 3. Prilagodba učenja Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup učenju. uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje uku D.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima.
			Filozofski problemi i filozofske discipline	učenik promišlja o temeljnim filozofskim pitanjima i vezuje ih uz filozofske discipline	
	2.		Usporedba filozofije sa znanostima	učenik razlikuje filozofski pogled na svijet od znanstvenog pogleda na svijet; učenik navodi temeljna obilježja znanosti i njenu specifičnost u odnosu na filozofiju	
			Usporedba filozofije s religijom	učenik razlikuje filozofski pogled na svijet od religijskog pogleda na svijet; učenik navodi temeljna obilježja religijskog pogleda na svijet i religijsku specifičnost u odnosu na filozofiju	

	3.	METAFIZIKA	Uvod i postavljanje problema	učenik ispravno koristi temeljne metafizičke pojmove, učenik razumije i objašnjava utemeljenje metafizike	
LISTOPAD	4.		Predsokratovci	učenik usvaja i ispravno koristi pojmove relevantne za predsokratske filozofe; s obzirom na različite aspekte pitanja o bitku učenik navodi i objašnjava različite smjerove i koncepcije odgovora; učenik u tekstovima prepoznaje pojedine koncepcije	osr.B.5.2 Suradnički uči i radi u timu uku.A.4/5.1 Upravljanje informacijama. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. uku A.4/5.3.3. Kreativno mišljenje. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. uku A.4/5.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. uku B.4/5.2. 2. Praćenje Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja. uku B.4/5.3 3. Prilagodba učenja Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup učenju. uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenjeD.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. uku C.4/5.3. 3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unaprjeđivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnome životu. B.5.2.A Procjenjuje važnost rada na sebi i odgovornost za mentalno i socijalno zdravlje. pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima.
	5.		Platonova ontologija	učenik usvaja i razumije glavne ideje Platonove ontologije, učenik uočava povezanost sa Sokratom te je sposoban samostalno analizirati filozofski tekst	
	6.		Aristotelova metafizika	učenik usvaja glavne ideje Aristotelove metafizike i razumije njene osnove te je sposoban samostalno analizirati tekst	
	7.		Problem supstancije	učenik uočava razliku u shvaćanju pojma supstancije kod Descartesa i Spinoze, učenik samostalno analizira filozofske tekstove; učenik zauzima i argumentira vlastiti stav u pogledu supstancije	
STUDENI	8.		Nietzsche	učenik usvaja osnove Nietzscheovog tumačenja svijeta i izvodi osnovne implikacije Nietzscheova učenja	
	9.		Wittgenstein	učenik uočava kritiku metafizike i analizira filozofski tekst	

	10.	EPISTEMOLOGIJA	Uvod i postavljanje problema	učenik ispravno koristi temeljne epistemoloških pojmove, učenik razumije i objašnjava utemeljenje epistemologije	osr.A.5.2 Upravlja emocijalma i ponašanjem uku.A.4/5.1 Upravljanje informacijama. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. uku A.4/5.3.3. Kreativno mišljenje. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. uku A.4/5.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. uku B.4/5.2. 2. Praćenje Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja. uku B.4/5.3 3. Prilagodba učenja Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup učenju. uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje D.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. uku C.4/5.3. 3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unaprjeđivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnome životu. pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima.
	11.		Platonova i Aristotelova epistemologija	učenik uspoređuje Platonovo i Aristotelovo učenje o spoznaji i samostalno analizira filozofski tekst	
PROSINAC	12.	Empirizam i racionalizam	učenik razumije problem metode na način koji su ga postavili empiristi i racionalisti, učenik uočava razlike između epirizma i racionalizma, uspoređuje i objašnjava različite misaone sustave koji nastoje dati odgovore na pitanja o spoznaji i znanju te samostalno analizira filozofski tekst		
	13.	Kantov kriticizam	učenik objašnjava pojam kriticizma te smisao i kozekvence kopernikanskog obrata, razlikuje apriorne forme zrenja, razum od uma te pojavu i stvar o sebi, učenik definira i objašnjava pojam transcendentale filozofije te samostalno analizira složeniji filozofski tekst		
	14.	Problem skepticizma	Učenik objašnjava pojam skepticizma, njegove pretpostavke i implikacije te uspoređuje različite vrste kritike skepticizma		
SIJEČANJ	15.	Epistemološki problemi u suvremenoj filozofiji	učenik razumije i uspoređuje suvremena objašnjenja percepcije		
	16.	Epistemološki problemi u suvremenoj filozofiji	učenik razumije i uespoređuje suvremene teorije opravdanja		

	17.	ETIKA	Uvod i postavljanje problema	učenik ispravno koristi temeljne etičke pojmove, učenik razumije i objašnjava utemeljenje etike	osr C.5.2.Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi. osr.C.5.3.Ponaša se društveno odgovorno. osr A.5.1 Razvija sliku o sebi; osr.A.5.2 Upravlja emocionalna i ponašanjem; osr.A.5.3 Razvija svoje potencijale osr.B.5.3 Preuzima odgovornost za svoje ponašanje osr.C.5.2 Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi uku.A.4/5.1 Upravljanje informacijama. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. uku A.4/5.3.3. Kreativno mišljenje. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. uku A.4/5.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. uku B.4/5.2. 2. Praćenje Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja. uku B.4/5.3 3. Prilagodba učenja Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup učenju. uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje D.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. uku C.4/5.3. 3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. goo C.5.3. Promiče kvalitetu života u zajednici. A.5.3. Razumije važnost višedimenzionalnoga modela zdravlja. pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima. odr A.5.1. Kritički promišlja o povezanosti vlastitoga načina života s utjecajem na okoliš i ljude. odr B.5.1. Kritički promišlja o utjecaju našega djelovanja na Zemlju i čovječanstvo.
VELJAČA	18.		Etika vrlina	učenik razumije temeljne odrednice etike vrlina, učenik razumije i objašnjava različite misaone sustave koji pokušavaju odrediti što je vrlina	
	19.		Konzekvenjalistička etika	učenik razumije temeljne odrednice konzekvenjalističke etike, samostalno analizira i uspoređuje različite filozofske tekstove	
	20.		Deontološka etika	učenik navodi i pojašnjava osnovno pitanje Kantove etike te njoj pripadajuće osnovne pojmove, navodi i objašnjava osnovnu formulaciju kategoričkog imperativa te samostalno analizira složeni filozofski tekst	
OŽUJAK	21.		Etički problemi - pobačaj	učenik razumije da postoje suprotstavljene pozicije i argumenti o istom problemu te promišlja i procjenjuje utemeljenost argumenata različitih pozicija kod konkretnog problema pobačaja	

	22.	POLITIKA	Uvod i postavljanje problema	učenik definira predmet filozofije politike te navodi i objašnjava osnovna pitanja filozofije politike, učenik razumije i pravilno koristi koncepte zajednica, društvo i država	osr C.5.2.Preuzima odgovornost za pridržavanje zakonskih propisa te društvenih pravila i normi. osr.A.5.3 Razvija svoje potencijale osr.C.5.3.Ponaša se društveno odgovorno. osr.A.5.4 Upravlja svojim obrazovnim i profesionalnim putem osr.B.5.1 Uviđa posljedice svojih i tuđih stavova/postupaka/izbora osr.B.5.3 Preuzima odgovornost za svoje ponašanje osr.C.5.3 Ponaša se društveno odgovorno uku.A.4/5.1 Upravljanje informacijama. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. uku A.4/5.3.3. Kreativno mišljenje. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. uku A.4/5.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. uku B.4/5.2. 2. Praćenje Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja. uku B.4/5.3 3. Prilagodba učenja Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup učenju. uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje D.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. uku C.4/5.3. 3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. goo A.5.2. Promiče ulogu institucija i organizacija u zaštiti ljudskih prava. goo B.5.1. Promiče pravila demokratske zajednice. pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima. odr A.5.1. Kritički promišlja o povezanosti vlastitoga načina života s utjecajem na okoliš i ljude. odr C.5.2. Predlaže načine unapređenja osobne i opće dobrobiti.
	23.		Antičko poimanje politike - Platon	učenik iznosi Platonove kritike postojećih država te prikazuje i objašnjava nacrt Platonove idealne države, objašnjava ideju pravednosti kod Platona te izvodi moguće konzekvence Platonove koncepcije države	
	24.		Antičko poimanje politike - Aristotel	učenik objašnjava tezu da je čovjek po naravi društvena životinja, učenik iskazuje i objašnjava cilj države prema Aristotelu, učenik iznosi i pojašnjava nevaljane i valjane oblike vladavine prema Aristotelu i pojašnjava u čemu se sastoji valjanost vladavine	
	25.		Teorija društvenog ugovora	učenik navodi osnovne postavke Hobbesovog, Lockeovog i Rousseauovog razumijevanja društvenog ugovora i ukazuje na njihove razlike i sličnosti te analizira filozofski tekst	
	26.				
TRAVANJ	27.		Pravednost	učenik razumije tradicionalne i suvremene koncepcije pravednosti	
	28.		Sloboda	učenik razumije tradicionalne i suvremene koncepcije slobode	

	29.	FILOZOFIJA UMJETNOSTI	Uvod i postavljanje problema	učenik definira predmet filozofije umjetnosti te navodi i objašnjava njezina moguća pitanja	osr.B.5.2 Suradnički uči i radi u timu uku.A.4/5.1 Upravljanje informacijama. Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema. ukuA4/5.2 2 Primjena strategije učenja i rješavanja problema. Učenik se koristi različitim strategijama učenja i samostalno ih primjenjuje u ostvarivanju ciljeva učenja i rješavanju problema u svim područjima učenja. uku A.4/5.3.3. Kreativno mišljenje. Učenik kreativno djeluje u različitim područjima učenja. uku A.4/5.4. 4. Kritičko mišljenje Učenik samostalno kritički promišlja i vrednuje ideje. uku B.4/5.2. 2. Praćenje Učenik prati učinkovitost učenja i svoje napredovanje tijekom učenja. uku B.4/5.3 3. Prilagodba učenja Učenik regulira svoje učenje mijenjajući prema potrebi plan ili pristup učenju. uku B.4/5.4. 4. Samovrednovanje/ samoprocjena Učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate, procjenjuje ostvareni napredak te na temelju toga planira buduće učenje D.4/5.2. 2. Suradnja s drugima Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć. uku C.4/5.3. 3. Interes Učenik iskazuje interes za različita područja, preuzima odgovornost za svoje učenje i ustraje u učenju. B.5.1.A Procjenjuje važnost razvijanja i unaprjeđivanja komunikacijskih vještina i njihove primjene u svakodnevnome životu. pod A.5.1. Primjenjuje inovativna i kreativna rješenja. pod B.5.2. Planira i upravlja aktivnostima.
SVIBANJ	30.		Problem umjetničkog djela	učenik problematizira određenje umjetničkog djela, njegovu moguću spoznajnu dimenziju i odnos umjetnosti i zbilje	
	31.				
	32.	ZAKLJUČIVANJE OCJENA			